

LIFE Przyroda i różnorodność biologiczna - Projekty dotyczące działań standardowych (SAP)

LIFE-2021-SAP-NAT

Maja Mikosinska, CINEA

Dwa tematy projektów SAP:

SMART outcome-based implementation of EU nature & biodiversity legislation or targets of the EU Biodiversity Strategy for 2030

EU nature and biodiversity legislation-related compliance assurance and access to justice

Dostępny budżet

- Dostępny budżet konkursowy wynosi 135 470 000 EUR.

Topic	Topic budget	Indicative range of project budgets	Estimated number of projects to be funded
1 — Nature and Biodiversity	EUR 132 470 000	EUR 2-13 Mln	35 projects
2 — Nature Governance	EUR 3 000 000	EUR 0,7-2 Mln	2 projects

EU nature and biodiversity legislation-related compliance assurance and access to justice

Zgodność z przepisami unijnymi w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości

Projekty w tym obszarze muszą dotyczyć kwestii zgodności z przepisami unijnymi w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej oraz dostępu do wymiaru sprawiedliwości poprzez:

- tworzenie nowych, lub, jeśli istnieją, ulepszanie istniejących transgranicznych, krajowych lub regionalnych sieci praktyków lub ekspertów z dziedziny zapewniania zgodności; i/lub tworzenie, lub, jeśli istnieją, rozwijanie profesjonalnych kwalifikacji i szkoleń w celu zapewnienia większej zgodności z obowiązującymi instrumentami prawnymi UE regulującymi kwestie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej poprzez promowanie, kontrolowanie i egzekwowanie zgodności, lub
- stosowanie zasady “ten, kto zanieczyszcza, ten płaci” (polluter pays principle), przy użyciu prawa administracyjnego, prawa karnego i odpowiedzialności za środowisko; i / lub
- poprzez rozwijanie i wdrażanie strategii i polityk i/lub rozwijanie i stosowanie innowacyjnych narzędzi i działań w celu promowania, monitorowania i egzekwowania zgodności z obowiązującymi instrumentami prawnymi UE w zakresie przyrody i różnorodności biologicznej, lub zapewnienie stosowania zasady “ten, kto zanieczyszcza, ten płaci” poprzez odpowiedzialność za środowisko; i/lub
- ulepszanie systemów informacyjnych obsługiwanych przez organy władzy publicznej; i/lub
- angażowanie obywateli i innych w promowanie zgodności oraz forsowanie stosowania odpowiedzialności za środowisko w kontekście unijnego ustawodawstwa w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej.

GUARDIANES
de la naturaleza
contra el crimen ambiental

LIFE Nature Guardians
LIFE17 GIE/ES/000630

Minimize the incidence
of environmental crimes

SOCIOS BENEFICIARIOS:

COFINANCIADORES:

SMART outcome-based implementation of EU nature & biodiversity legislation or targets of the EU Biodiversity Strategy for 2030

SMART *outcome-based* implementation of EU nature & biodiversity legislation or targets of the EU Biodiversity Strategy for 2030

Wdrażanie unijnego prawodawstwa w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej lub celów unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej do roku 2030.

- **SMART** - **S**pecific, **M**easurable, **A**chievable, **R**ealistic, and **T**imely
Konkretne, Mierzalne, Osiągalne, Realistyczne i Terminowe

outcome-based - *oparte na wynikach, liczy sie rezultat.*

- **Dwa obszary:**

- Obszar interwencji: “Przestrzeń dla przyrody”
- Obszar interwencji: „Ochrona naszych gatunków”

- **Dwa priorytety:**

- Priorytet 1: Wsparcie we wdrażaniu prawodawstwa UE: dyrektywy ptasia i siedliskowa UE (w tym Natura 2000) oraz rozporządzenie w sprawie IAS
- Priorytet 2: Wsparcie dla celów w ramach unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej do 2030 r.: transeuropejska sieć przyrodnicza i unijny plan odnowy

		Priorytety polityki UE odnośnie do Przyrody i Różnorodności Biologicznej	
		<p>Priorytet nr 1: Zakres, w jakim proponowany projekt przyczynia się do realizacji celów ustawodawstwa UE w dziedzinie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej, w szczególności w kontekście dyrektywy ptasiej i dyrektywy siedliskowej (włącznie z programem Natura 2000) oraz Rozporządzenia 1143/2014 o obcych gatunkach inwazyjnych</p>	<p>Priorytet nr 2: Zakres, w jakim proponowany projekt przyczynia się do realizacji celów Strategii Różnorodności biologicznej UE na rok 2030 w zakresie transeuropejskiej sieci przyrodniczej i oraz EU Restoration Plan</p>
<p>Dwa obszary interwencji, które wymagają konkretnych i mierzalnych (SMART) celów, sformułowanych w oparciu o rezultaty</p>	<p>1: Przestrzeń dla przyrody: obszarowe środki ochrony i odbudowy</p>	<p>Najwyższy priorytet otrzymają projekty ukierunkowane na co najmniej jeden z dwóch obszarów interwencji i przynajmniej jeden z dwóch priorytetów polityki.</p>	
	<p>2: „Zabezpieczanie naszych gatunków”: środki ukierunkowane na konkretne gatunki</p>		

Obszar interwencji: “Przestrzeń dla przyrody”

Każdy projekt ukierunkowany na poprawę stanu gatunków lub siedlisk za pomocą obszarowych środków ochrony lub odtworzenia wpasowuje się w zakres kwalifikowalny obszaru interwencji „Przestrzeń dla przyrody”. Do tej kategorii mogą należeć na przykład projekty odtworzenia lub poprawy stanu naturalnych lub półnaturalnych siedlisk, lub siedlisk gatunków, zarówno wewnątrz istniejących obszarów chronionych, jak i poza nimi. Mogą to być również projekty utworzenia dodatkowych obszarów chronionych (lub zwiększenia nacisku na różnorodność biologiczną i atuty istniejącego obszaru chronionego), korytarzy ekologicznych lub innych elementów zielonej infrastruktury, projekty, których celem jest przetestowanie lub zademonstrowanie nowej strategii zagospodarowania terenu, projekty złagodzenia presji na środowisko naturalne itd.

Obszar interwencji: „Ochrona naszych gatunków”

Każdy projekt, którego celem jest poprawa stanu gatunku (lub, w przypadku inwazyjnych gatunków obcych, ograniczenie jego wpływu), poprzez użycie dowolnych metod z wyjątkiem obszarowych środków ochrony lub odtworzenia, może zakwalifikować się do obszaru interwencji „Ochrona naszych gatunków”. Biorąc pod uwagę szerokie spektrum zagrożeń, jakie mogą czyhać na gatunek i tak już dotknięty degradacją naturalnego siedliska, w którym żyje, projekty dotyczące tego obszaru mogą przybrać niezwykle różnorodne formy - od twardych projektów infrastrukturalnych po edukację i zwiększanie świadomości.

Konkretne, mierzalne (SMART) cele jako warunek wstępny ustalania priorytetów projektów w oparciu o ich oczekiwany wynik

W celu umożliwienia skutecznego porównania merytorycznego wniosków dotyczących różnych priorytetów polityki dotyczącej przyrody i różnorodności biologicznej, przy ustalaniu priorytetów w zakresie celów opartych na wynikach w ramach dwóch obszarów interwencji będą stosowane następujące zasady:

- W przypadku wniosków dotyczących gatunków i siedlisk objętych dyrektywą siedliskową UE pierwszeństwo mają te, które wyraźnie dotyczą siedlisk lub gatunków o niekorzystnym i pogarszającym się stanie ochrony, w szczególności gdy ich stan jest niekorzystny zły i pogarszający się (U2-) zarówno w UE oraz na poziomie krajowych regionów biogeograficznych, w których realizowany jest projekt.
- W przypadku gatunków ptaków oraz gatunków i siedlisk nieobjętych prawodawstwem UE dotyczącym ochrony przyrody pierwszeństwo mają wnioski wyraźnie ukierunkowane na gatunki lub siedliska, które są w wyższych kategoriach ryzyka wyginięcia (w szczególności: zagrożone lub gorsze) w odpowiednich czerwonych listach siedlisk UE lub gatunków (lub, w przypadku regionów najbardziej oddalonych UE oraz krajów i terytoriów zamorskich, na czerwonych listach Global IUCN).

Najlepsze praktyki, demonstracja, innowacja...

Każdy projekt będzie oceniany na podstawie jego konkretnych zalet, niezależnie od tego, czy chodzi o najlepsze praktyki, innowacje czy projekty demonstracyjne

→ Projekty skupiające się na najlepszych praktykach są w pełni kwalifikowane.

Priorytet 1: prawodawstwo UE dotyczące przyrody

Priorytetowo traktowane są wnioski dotyczące poprawy stanu ochrony w zakresie ochrony gatunków i siedlisk o znaczeniu UE, zwłaszcza w przypadku, gdy takie projekty realizują cele i środki określone w krajowych lub regionalnych priorytetowych ramach działań (PAF). W szczególności:

→ „Przestrzeń dla przyrody”: projekty, które koncentrują swoje działania na realizacji celów ochrony dla istniejących obszarów Natura 2000, w szczególności tam, gdzie takie cele ochrony są jasno określone, poprawiając stan gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono te obszary.

→ „Ochrona naszego gatunku”: projekty, które koncentrują swoje działania na zmniejszaniu śmiertelności tych gatunków (np. zatrucia, nielegalne zabijanie, przyłów), zapobieganie konfliktom interesariuszy, zwiększanie akceptacji i promowanie współistnienia z gatunkami chronionymi.

Oprócz powyższego, priorytet będą miały również niektóre siedliska i gatunki o niekorzystnym stanie ochrony (w tym niektóre gatunki wymienione w załączniku IV i V Dyrektywy Siedliskowej), w ramach priorytetu polityki związanej ze Strategią Ochrony Różnorodności Biologicznej „Wdrażanie odnowy przyrody UE cele dla gatunków i siedlisk”

Priorytet 1: Rozporządzenie w sprawie inwazyjnych gatunków obcych

Pierwszeństwo mają wnioski dotyczące:

→ inwazyjnych gatunków obcych umieszczonych w wykazie inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1143/2014 lub inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla państwa członkowskiego lub regionu zgodnie z art. 12 i 11 Rozporządzenia; lub

→ inne inwazyjne gatunki obce, które negatywnie wpływają na stan lub tendencje ochrony gatunków i siedlisk mających znaczenie dla UE, inne zagrożone gatunki chronione na mocy prawodawstwa UE lub wymienione jako gatunki zagrożone na czerwonych listach UE lub światowych (dla grup gatunków i/lub regionów nieobjętych Czerwone listy UE).

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

- **Utworzenie spójnej sieci obszarów chronionych**
- **Wdrażanie unijnych celów w zakresie odtworzenia przyrody dla gatunków i siedlisk**
- **Przywracanie zdegradowanych i bogatych w węgiel ekosystemów; zapobiegać i ograniczać skutki klęsk żywiołowych**
- **Poprawa zdrowia i odporności lasów gospodarczych**
- **Odwrócenie spadku liczby zapylaczy**
- **Przywracanie natury do gruntów rolnych**
- **Zazielenianie obszarów miejskich i podmiejskich**
- **Mierzenie i integrowanie wartości przyrody**

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

Utworzenie spójnej sieci obszarów chronionych

W odniesieniu do tego celu strategii UE na rzecz różnorodności biologicznej priorytetowo traktuje się:

Wnioski koncentrujące się na zwiększeniu udziału obszarów lądowych lub morskich UE objętych ochroną (w ramach definicji „obszarów chronionych” w odpowiednich wytycznych UE w ramach strategii ochrony różnorodności biologicznej).

W tym kontekście pierwszeństwo przyznaje się również tworzeniu korytarzy ekologicznych, takich jak zielona i niebieska infrastruktura, które zmniejszają fragmentację lądu lub krajobrazu morskiego oraz presje/zagrożenia i które bezpośrednio przyczyniają się do skutecznego zarządzania i łączności obszarów chronionych.

Wnioski koncentrujące się na zwiększeniu udziału obszarów lądowych lub morskich UE objętych ścisłą ochroną (w ramach definicji „obszarów ściśle chronionych” w odpowiednich wytycznych UE w ramach strategii ochrony różnorodności biologicznej).

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

Wdrażanie unijnych celów w zakresie odtworzenia przyrody dla gatunków i siedlisk

Zgodnie ze Strategią Bioróżnorodności do 2030 r. „Komisja będzie zwracać się do państw członkowskich o podniesienie poziomu wdrażania istniejących przepisów w jasno określonych terminach i wspierać je. W szczególności zwróci się do państw członkowskich o zapewnienie braku pogorszenia tendencji w zakresie ochrony i stanu wszystkich chronionych siedlisk i gatunków do 2030 r.”

Dlatego też, gdy państwa członkowskie przedstawią swoje zobowiązania wobec tego celu, projekty, które koncentrują się na realizacji wszelkich takich krajowych zobowiązań, w tym poprzez podejście ponadnarodowe lub transgraniczne, są traktowane priorytetowo we wsparciu programu LIFE.

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

**Przywracanie zdegradowanych i bogatych w węgiel ekosystemów;
zapobieganie i ograniczanie skutków klęsk żywiołowych**

Propozycje projektów skupiające się na przywracaniu zdegradowanych i/lub bogatych w węgiel ekosystemów są traktowane priorytetowo. W przypadku lasów obejmuje to wnioski mające na celu przywrócenie struktury, składu i funkcjonowania lasu pierwotnego.

W ramach programu LIFE priorytetowo traktowane są wnioski skupiające się na wdrażaniu zielonej i niebieskiej infrastruktury zgodnie z wytycznymi UE, a także inne rozwiązania oparte na przyrodzie (nature based solutions) i działania renaturyzacyjne, które pomogłyby zapobiegać skutkom klęsk żywiołowych lub ograniczać ich skutki, w tym projekty rekultywacji rzek.

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

Poprawa zdrowia i odporności lasów gospodarczych

Propozycje projektów demonstrowania praktyk „leśnictwa bliższego naturze”, co oznacza praktyki, które starają się osiągnąć cele zarządzania przy minimalnej niezbędnej interwencji człowieka i łączą ochronę z celami wydajności, są traktowane priorytetowo we wsparciu programu LIFE;

Wytyczne UE opracowane zgodnie ze Strategią Bioróżnorodności do 2030 r., gdy tylko będą dostępne, będą punktem odniesienia dla leśnictwa bliższego naturze.

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

Odwrócenie spadku liczby zapylaczy

We wnioskach projektów dotyczących odtworzenia siedlisk, w których zapylenie przez zwierzęta odgrywa ważną rolę, należy określić, w jaki sposób w działaniach projektowych uwzględnia się poprawę związanych z nimi zbiorowisk zapylaczy.

Co więcej, nawet jeśli wnioski nie są skierowane bezpośrednio na ochronę zapylaczy, wnioskodawców zachęca się do mierzenia sukcesu projektu między innymi w odniesieniu do poprawy liczebności zapylaczy. Wskaźniki poprawy mogą być oparte na przykład na pomiarze zmian w różnorodności lub obfitości Apoidea, Syrphidae, Lepidoptera lub innych odpowiednich grup taksonomicznych.

Propozycje projektów, które mają pozytywny wpływ na zapylacze w oparciu o co najmniej jeden z powyższych wymogów, są traktowane priorytetowo we wsparciu LIFE.

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

Przywracanie natury na gruntach rolnych

Propozycje projektów prezentujące innowacyjne podejścia do przywracania cech krajobrazu o wysokiej bioróżnorodności w agroekosystemach, które również przynoszą korzyści rolnikom i społecznościom lokalnym (takie jak zapobieganie erozji i zubożeniu gleby, filtrowanie powietrza i wody oraz wspieranie adaptacji do klimatu) oraz informujące o takich podejściach są traktowane priorytetowo.

(Działania finansowane w ramach LIFE muszą uzupełniać te, które mają być finansowane w ramach planów strategicznych WPR, stąd nacisk na demonstrację innowacyjnych podejść)

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

Zazielenianie obszarów miejskich i podmiejskich

Propozycje projektów dotyczące przywrócenia zdrowych i bioróżnorodnych ekosystemów na miejskich terenach zielonych, a także rozwoju zielonej infrastruktury i rozwiązań opartych na przyrodzie (nature based solutions), które przynoszą znaczące korzyści dla różnorodności biologicznej, jednocześnie zapewniając rozwiązania dla wyzwań miejskich i zwiększając dostęp do przyrody są priorytetem, zwłaszcza jeśli wdrażają cele i środki dotyczące różnorodności biologicznej w miejskich planach zazieleniania.

Priorytet 2: Strategia UE na rzecz różnorodności biologicznej

Mierzenie i integrowanie wartości przyrody

Propozycje projektów, które prowadzą do skutecznego rozliczania, pomiaru i integracji wartości bioróżnorodności z publicznymi i prywatnymi procesami decyzyjnymi z zastosowaniem wytycznych, metod, kryteriów i standardów opracowanych przez Komisję, są traktowane priorytetowo we wsparciu programu LIFE.

Kilka kluczowych kwestii do rozważenia

- Większe finansowanie dla SNAP, BEST itp. oznacza brak zwiększenia budżetu na SAP → należy skoncentrować finansowanie SAP na wynikach
- Większy nacisk na gatunki i siedliska, które są najbardziej zagrożone / w najgorszym stanie ochrony (w tym te, które nie są objęte prawodawstwem UE dotyczącym ochrony przyrody)
- Niektóre z tematów odzwierciedlają +/- odchylenia od powyższej zasady (duża koncentracja na drapieżnikach pod „gatunkiem”, zazielenienie miast, „integracja wartości natury”)
- Nie ma miejsca na czysto komunikacyjne / podnoszących świadomość projekty SAP, ani na projektów tylko skupiających się na monitorowaniu lub inwentaryzacji; Takie działania mogą być finansowane jako część projektów o szerszych celach (SAP, SNAP itp.) lub nawet jako „Inne projekty”.
- Wiele kwestii strategicznych i związanych z zarządzaniem powinno być uwzględnionych głównie w SNAP-ach ze względu na ich zwiększony budżet i zakres.

Stawki współfinansowania dla SAP w ramach programu LIFE przyroda i różnorodność biologiczna:

→ Do 75% całkowitych kosztów kwalifikowanych dla projektów, które dotyczą wyłącznie:

siedlisko lub gatunki o znaczeniu priorytetowym wymienione w odpowiednich załącznikach do dyrektywy siedliskowej UE;

gatunki ptaków uznane za „priorytetowe w finansowaniu” przez Komitet Ornis (dyrektywa ptasia UE);

typ siedliska lub gatunki wymienione w załącznikach do dyrektywy siedliskowej, których stan ochrony oceniono jako niekorzystny-zły i pogarszający się (U2-) w najnowszych dostępnych ocenach regionów biogeograficznych na poziomie UE i krajowym;

typ siedliska lub gatunki (inne niż gatunki ptaków), których stan zagrożenia na poziomie UE oceniono jako „zagrożony” lub gorszy w najbardziej aktualnych europejskich gatunkach lub siedliskach na czerwonych księgach

inne siedliska lub gatunki na terytoriach nieobjętych europejskimi czerwonymi księgami, których stan zagrożenia został oceniony jako „zagrożony” lub gorszy w najbardziej aktualnych światowych czerwonych księgach IUCN.

Wnioskodawcy będą musieli argumentować w swoim wniosku, że wszystkie działania są wyraźnie dostosowane do korzyści siedlisk lub gatunków, które kwalifikują się do 75% współfinansowania.

Stawki współfinansowania dla SAP w ramach programu LIFE Przyroda i różnorodność biologiczna:

- Do 67% współfinansowania UE dla projektów ukierunkowanych zarówno na priorytetowe, jak i niepriorytetowe siedliska i/lub gatunki, pod warunkiem, że priorytetowe gatunki/siedliska stanowią wyraźny cel projektu.
- Do 60% całkowitych kosztów kwalifikowalnych dla wszystkich innych projektów.